

Cena numeru
40 mk.

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Miesięcznie „ 900.

Z przes. poczt.

Miesięcznie „ 950

poza Łodzią egz. 44

Konto Poczto. Kasj.

Ogółem 60594

Należności pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al, Kościuszki 41

TELEFON 28,

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 7 sierpnia 1922 roku

Uspokojenie we Włoszech następuje.

Konferencja Facty z przedstawicielami prasy. Starcia faszystów z komunistami w Messagero. Odezwa rządu o zaprzestanie walk bratobójczych.

RZYM 6 (PAT) W dniu wczorajszym prezydent Facta przyjął przedstawicieli prasy włoskiej i zagranicznej. Do przedstawicieli prasy włoskiej apelował prezydent w imieniu rządu, aby uspokajająco działała na partię i w ten sposób współpracowała w uspokojeniu kraju. Niechaj każdy Włoch wie, oświadczył premier Facta, że zabijając innego Włocha nie przyczynia się do zbawienia ojczyzny. Przedstawiciele prasy zagranicznej prosili premiera włoskiego, aby nie dawał unosić się temperamentowi i spokojnie oceniali wypadki, częstokroć dotychczas przesądzone przez prasę włoską. Opinia bowiem zagranicy ma dla Włochów wielkie znaczenie. W końcu oświadczył prezydent Facta, że rząd działając będzie mocą swej władzy, prasę zaś prosi o działanie mocą moralną, i wierzy,

że przy współpracy prasy uda się rządowi doprowadzić do uspokojenia kraju. (12)

RZYM, 6 (PAT) Jak donoszą z Mediolanu, do Messagero, podczas tamtejszych walk w dniu wczorajszym 4 osoby zostały zabite, a 60 rannych, z których 5 śmiertelnie. W Parmie miało miejsce nowe starcie pomiędzy faszystami i komunistami. (8)

RZYM, (6 PAT) Rząd postanowił wydać odezwę do narodu, nawołującą do zaprzestania zupełnego walki bratobójczej. Odezwa daje wyraz postanowieniu rządu uprawiania polityki wewnętrznej bardzo energicznej i występowania w sposób stanowczy przeciw wszystkim bez różnicy, którzy biorą udział w rozruchach. (8)

Z raju bolszewickiego.

Po represjach nad Eserami szykują się do nowej zbrodni nad Esdekami.

RYGA 6 (PAT) Pisma tutejsze podają odezwę centralnego komitetu gruzińskiej partii socjalno-demokratycznej. Brzmi ona jak następuje:

Po procesie rosyjskich eserów, rząd moskiewski gotuje się do nowej zbrodni jeszcze haniebniejszej. Nowymi ofiarami mają być tysiące ludzi, którzy walczyli za wolność Gruzji,

a obecnie siedzą w więzieniach. Rząd bolszewicki wysłał gruzińskich oficerów republikańskich do zadżumionego Astrachanu, aby jaknaj szybciej zlikwidować ich tam w obozach koncentracyjnych. Teraz kolej przyszła na kilka tysięcy robotników gruzińskich, których jedyną zbrodnią jest to, że znajdowali się w szeregach gruzińskiej socjalnej demokracji. (o)

Przeciwko powstaniu wielkiej Rosji.

Prof. Irio Janson żąda stworzenia związku bałtyckiego z Polską.

RYGA 6 (PAT) Wczoraj w klubie politycznym, noszącym nazwę: „Towarzystwo Łotewskie“, profesor helsingforski, Irio Janson, wygłosił odczyt publiczny o konieczności stworzenia związku bałtyckiego i niedopuszczenia do ponownego powstania wielkiej Rosji. Prelegent kładł szczególny nacisk na konieczność poro-

zumienia państw bałtyckich z Polską.

Profesor Janson skończył swój odczyt obliczeniem głosów poszczególnych stronnictw w parlamencie fińskim, wyciągając z tego obliczenia wnioski, że umowa warszawska będzie ratyfikowaną. Wywody prelegenta były żywo oklaskiwane. (o)

Sankcje przeciwniemieckie.

Francja ma wydać 80,000 Niemców z Alzacji.

WIEDEŃ 6 | 8 (A. W.) Prasa zajmuje się sprawą francuskich sankcji przeciwniemieckich, które mają się rozpocząć dzisiaj. Sposób ich przeprowadzenia pokrywa rząd francuski głęboką tajemnicą. Gabinet Poincaré wygłosił już odpowiednie instrukcje i, jak donosi prasa amerykańska, ma nastąpić wydalenie 80 tysięcy Niemców z Alzacji i sekwestracja majątków,

na bogatszych z nich. Zarządzenia te rządu francuskiego odwołują się w zupełności do traktatu pokojowego, lecz, zdaniem prasy wiedeńskiej, sprzeczne są z pojęciem prawa własności.

Dnia 7 sierpnia ma Poincaré wznowić w Londynie debaty nad kwestią reparacyjną.

Wykrycie organizacji komunistycznej w Rydze.

RYGA, 6 (PAT) Łotewska policja polityczna wykryła w Rydze w tych dniach centralną organizację młodzieży komunistycznej. Centralna owa kierowała działalnością wszystkich Kół młodzieży komunistycznej na Łotwie. Dokonano aresztowań wśród studentów i starszych działaczy komunistycznych. (8)

Aresztowanie spiskowców francuskich

PARYŻ, (AW) Do „Echo de Paris“ telegrafują z Moguncji: Policja w Saarbrücken aresztowała we wtorek w nocy 4 agitatorów politycznych, którzy mają być współwinnymi w sprzysiężeniu przeciw Poincarému i których niedawno wydano z Francji za knowania rewolucyjne. Prócz tego uwięziono jedną kobietę, która przed wydaleniem z Francji, zamiast szkiwała w Metz.

Agitatorzy ci pozostawali w stosunkach z tajną organizacją niemiecką „Consul“. Aresztowanie nastąpiło wskutek denuncjacji jednego z członków tej organizacji. Aresztowanych oddano policji francuskiej.

W sprawie oderwania Bawarii od Rzeszy.

BERLIN 6 | 8 (A. W.) W sprawie bawarskiej wyjaśniło się o tyle, że wydany został urzędowy komunikat międzynarodowych sfer monarchijskich, zawiadamiający, że niezwłocznie po otrzymaniu ustalonego zaproszenia prezydenta Rzeszy do podjęcia rokowań, celem załatwienia konfliktu, przybyli do Monachium ministrowie Rzeszy: Gessler i Fehr, którzy mają przeprowadzić rokowania wstępne. Ministrów tych przysłano dlatego, że obaj pochodzą z Bawarii. Odbyli oni jeszcze wczoraj dłuższe obrady z Lerchenfeldem przy współudziale prezydenta sejmiku bawarskiego i kompetentnych ministrów bawarskich.

Wynikiem tych narad postanowiono, że do Berlina uda się w najbliższym czasie Komisja rządowa bawarskiego, której przewodniczyć będzie najprawdopodobniej Lerchenfeld, celem kontynuowania pertraktacji w sprawie kompromisu. W Berlinie utrzymują, że komisja ta przybywa w poniedziałek. (o)

Nacjonalizacja ziemi.

LWÓW 6 | 8 (A. W.) Nacjonalizacja ziemi i obszarów na Ukrainie sowieckiej została zakończona, a obszary oddano dzierżawcom do użytku. Tenuty dzierżawne wpływają do banku państwa. Upaństwowiono również drobną własność, której właściciele przebywają na emigracji w Polsce.

Transporty polskie powracają z nad granicy niemieckiej.

WARSZAWA 6 | 8 (A. W.) Wskutek spadku marki niemieckiej olbrzymie transporty emigracyjne wracają z powrotem do Warszawy z nad granicy niemieckiej. (5)

Walka o władzę po Leninie.

Rykov, Stalin i Kamieniew.

(o) Ponieważ Lenin, odzyskawszy trochę mowę, nie może jednak nawet chodzić i wszelkie nateżenie umysłowe jest dla niego niebezpieczne, władzę po nim objęło sławne trio — Rykov, Stalin i Kamieniew. Stalin (Suchaczew) urządzał wywłaszczenia i był wydalony z partii za oszustwa, ale na rozkaz Lenina przyjęto go do niej z powrotem. Jest on obecnie za dyktaturą jednostki.

Przez dwa tygodnie Stalin jak donoszą ze Stockholmu, szachował swoich dwóch towarzyszy, którzy nawet zamierzali uderzyć się do Dzierżyńskiego, żeby aresztować Stalina. Obecnie tryumwirat został dopełniony przez Trockiego, Zinowjewa, Bucharina i samego Dzierżyńskiego. Ta kombinacja będzie trwała do przyszłego kongresu komunistycznego, który ma odbyć się jeszcze w sierpniu.

Intrygi podziemne trwają w dalszym ciągu. Radek, nie dopuszczony do rządów, intryguje najwięcej. Działa z poza kulis Lunaczarski i cała opozycja robotnicza ze Szlapnikowem na czele. Rząd obecny nie zgadza się ze sobą na punkcie polityki zagranicznej i procesu socjalistów rewolucjonistów. Stalin, Dzierżyński, Bucharin żądają kary śmierci. Rykov i Kamieniew żądają zmniejszenia kary zaś Zinowjew i Trocki są za amnestją, po której usunięto by winnych za pomocą „nieszcześliwego wypadku“.

Nakoniec, grupa Bucharina zwalcza gwałtownie najmniejsze odrestaurowanie własności prywatnej, nawet w formach o jakich mówił Litwinow na konferencji w Hadze. (2)

Ukraińcy a żydzi.

(o) Wiadomo powszechnie, że najbardziej antysemitycznym społeczeństwem jest społeczeństwo ruskie, zarówno — nad Dnieprem, gdzie istnieje tradycja krwawego antysemityzmu, jak i we Wschodniej Małopolsce, gdzie ludność ruska bardzo niechętnie odnosi się do żydów. Polityczni jednakże prowodyrzy ruscy, zwłaszcza za czasów inwazji ukraińskiej, jak i obecnie za czasów polskich mieli na celu schlebienie żydom, a ruskie gazety nie tylko zamieszczały osobne rubryki o sprawach żydowskich, ale na całej linii prowadziły propagandę zbliżenia ukraińsko — żydowskiego, chcąc sobie zjednać żydów. Po kilku latach dopiero teraz ukazał się bardzo charakterystyczny artykuł i to w nacjonalistycznym „Hromadskim Wistniku“. Jest to artykuł Tarasa Franki, omawiający stosunek żydów do Ukrainy. Reasumując dotychczasowe stosunki żydowsko — ukraińskie, uwidocznione w antysemitycznej literaturze ukraińskiej, autor omawia znaczenie systematycznej rusyfikacji na Ukrainie przez żydów propagowanej — tem silniej, że żydzi na Ukrainie mają obecnie pod bolszewikami tak olbrzymie znaczenie w zarządzie kraju. „Im dobrzej być internacjonalistami, pisze „Hromadskij Wistnik“, krzyżować o jedności proletariatu, a na jego plecach prowadzić swoją politykę, pod pokrywką wszechświatowej rewolucji przygotowywać swoją hegemonję w tej sprawie. Nam nie po drodze jest z żydami, ale mimo wszystko powtórzyć należy jeszcze raz, że jeżeli nie przyciągniemy żydów, nasza sprawa ryche nie posunie się naprzód“. Cały artykuł ma w sobie bardzo wiele gorczy. (12)

Mandat nad Palestyną

(o) P. Viviani przywiózł do Francji wiadomość o rozstrzygnięciu kwestji mandatów w Syrii i Palestynie. Francuzi od czasu wojen krzyżowych uważają się za należących do Straży Grobu św.

Traktat sewerski artykułem 95 chciał ogłaszać mandat palestyński, przewidując, że trzeba będzie mianować do administracji Miejsc Świętych specjalną komisję, mającą o-

kreślone prawa. Wykonywując art. 95, Anglia zredagowała art. 14 mandatu i tu Francja uznała tezę angielską za niemożliwą do przyjęcia z dwóch powodów:

1) Jaka będzie większość tej komisji i czy będzie to większość katolicka? Na tym punkcie tekst angielski zachowuje milczenie.

2) Czy ta komisja ma się rozwiązać, zastąpiwszy odwieczny statut nowym statutem?

Francja chciała i chce dotąd stałej komisji arbitrow, zbierającej się często i regulującej w miarę nagromadzenia się spory i reklamacje.

P. Viviani energicznie bronił stanowiska Francji i artykuł 14 mandatu zostanie oddany do zbadania Lidze Narodów.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Konstytucja litewska.

(x) Pierwsza litewska konstytuanta przyjęła większością głosów konstytucję państwową

Stracenie powstańca albańskiego.

(x) Oskarżony z powodu uczestniczenia w powstaniu przeciwko rządowi Tirany, znany multimilioner Petrela, jedna z najwybitniejszych i najczęściej znanych osobistości w Albanii został w czwartek stracony przez powieszenie. Skazaniec ofiarował za ulaskawienie swoje 50 tysięcy dukatów. Wniosek jego został jednak odrzucony. Krótko przed wykonaniem wyroku przystąpiono do skazania dwóch urzędników urzędu finansowego i doręczyło mu 8 tysięcy dukatów, które pożyczył swego czasu rządowi albańskiemu. Kilka minut później wyrok wykonano. (12)

Knowania monarchistyczne.

Przybył do Monachjum marszałek Hindenburg, który zamieszkał u generała Ludendorfa w jego willi w pobliżu Monachjum.

Prasa komunistyczna donosząca o tem, stwierdza, że monarchiści najwidoczniej rozpoczęli wspólnie z reakcjonistami bawarskimi przygotowywać plany mobilizacyjne. (12)

Cholera na Ukrainie i Podolu.

(x) Jak donoszą z pogranicza, nad Zbruczem, zanotowano w Kijowie 100 wypadków cholery. przywleczonej z Rosji. Cholera szerzy się również w Kamieńcu Podolskim, Winnicy i Skwirze. (o)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Licytacyjna sprzedaż puszczy Białowieskiej.

(K) Nasz korespondent warszawski telefontuje:

W ministerstwie rolnictwa w Warszawie kończą się już prace do licytacyjnej sprzedaży drzewostanu w Puszczy Białowieskiej. Sprzedaż nastąpi w całości lub częściowo. Termin składania ofert mija 25 września. W dniu 26 września nastąpi ich otwarcie. Licytacja odbędzie się w Białowieży. (8)

Wysoki urzędnik sowiecki szpiegiem wojskowym.

(K) Warszawski „Kurjer Informacyjny“ donosi, że aresztowano w Warszawie bardzo wysokiego urzędnika sowieckiego pod zarzutem szpiegostwa wojskowego. Sprawa przybrała wielkie rozmiary ze względu na niezmiernie kompromitujący materiał szpiegowski oraz ze względu na wysokie stanowisko urzędowe szpiega. (8)

Zalaw Galicji przez żydów.

(K) Tysiące żydów rosyjskich, nie należących zupełnie do Polski, osiedla się w Galicji, zalawiając miasteczka i miasta polskie i podra-

żając w sposób niesłychany nasze życie, a nikt nie myśli o położeniu tamy temu najazdowi na nasz kraj. Do Sanoka n. p. zjechała moc żydów rosyjskich z rabinami; w Krakowie niema już dla nas miejsca ani na plantach, ani w kawiarniach. Żydzi, zniszczywszy w zupełności planty Dietlowskie, pchają się teraz z całą bezczelnością na planty niezniszczalne.

Wszystkie państwa bronią się energicznie przed zalewem żydowskim, tylko u nas robi się wszystko bezprawnie, tylko u nas panuje pod tym względem zupełna swoboda. Dokąd w ten sposób dojdziemy?

Jak się bronią przed żydami.

(K) Ł Gniezna donoszą: Uznając postępowanie żydów we wszystkich sprawach tyczących Polski za szkodliwe i niegodne, właściciele kawiarni „Esplanade“ w Gnieźnie zabronili wstępu żydom do tej kawiarni. Tuszmy, że czyn ten pobudzi nasze sfery kupieckie i przemysłowe do podobnych zarządzeń i tem samem przysłuży się do zwalczania żywiołu, siejącego fermetny niezgody i zamieszania w społeczeństwie. Dowiadujemy się, że i hotel „Polonia“ w Gnieźnie zamknął wstęp dla synów Izraela. (8)

Straszne skutki uderzenia piorunu.

(K) Podczas burzy w dn. 3 bm. około godz. 8 wiecz. piorun uderzył w przewodniki elektryczne na placu tartaku „Podlipie“ pod Włoszczową.

Przeładowanie elektryczne spowodowało straszne następstwa. Syn jednego ze współwłaścicieli tartaku J. Reissman został rażony prądem elektrycznym o niesłychanym napięciu i skutkiem tego poniósł natychmiastową śmierć.

Józefa Wojnowska i Roman Wojnowski żona i syn urzędnika tartaku zostali także porażeni siłą prądu i ulegli chwilowemu paraliżowi nóg jednakże wskutek energicznej pomocy lekarza, sprowadzonego z Włoszczowy, odzyskali w nogach władzę.

Straszny zaś huk piorunu do tego stopnia przestraszył robotnicę Stanisławę Janicką, że straciła przytomność i uległa zwichnięciu dolnej szczęki, natychmiastowa pomoc doprowadziła ją do zupełnego zdrowia.

Trzy pierwsze wypadki zdarzyły się w mieszkaniach, czwarty zaś na tartaku. (8)

Tajemniczy przyjazd tajemniczego żyda Wagnesa do Warszawy

(K) Nie wszystkim może wiadomo, że w Warszawie bawił niejakiego dr. Magnes, żyd, który teraz — według doniesień pism żydowskich — „po załatwieniu celu swego przyjazdu do Polski“ opuścił Warszawę. Jaki był mianowicie właściwy cel pobytu tego działacza żydowskiego w Warszawie — dokładnie nie wiemy, kim jest ów Magnes, „w czym“ pracuje, czy w polityce, handlu, czy też „brylantach“. W każdym razie z notatek informacyjnych prasy żydowskiej dowiadujemy się jeszcze, że ów p. Magnes z Warszawy udaje się do Wilna a potem przez Kowno, Rygę, Rewel pojedzie sobie do Rumunii, Turcji i Palestyny.

„Dr. Magnes do Polski więcej nie powróci“.

Stwierdza to kategorycznie nacjonalistyczny organ żydowski. Nie mamy racji wątpić o prawdziwości tego doniesienia. Wypada jedynie wyrazić pobożne życzenie, aby posiadający tak obiecujące nazwisko dr. Magnes pociągnął stąd za sobą całe rzesze swych ziomeków, którzy oby też nigdy tu już nie powrócili.

To byłby prawdziwy rekord przyciągającej siły magnetycznej dr. Magnesa. Jesliby taki był cel jego przyjazdu do Polski — to wszyscy byśmy celowi temu jaknajgoręcej tylko przyklasnęli. (8)

Pamiętajcie o repatriantach.

Zygzyki.

W Rudzie Pabjanickiej.

Ja nie wiem, panie Rozenzweig — mówił w Rudzie Pabjanickiej pan Goldzieher — czego ludzie chcą, gdy mówią, że tutaj tek du zo żydów. Ja jestem kupiec, ja umiem liczyć, ja panu powiem, że tutaj niema więcej, niż 15 proc.

— Co pan mówi, pan Goldzieher, tutaj jest więcej, niż 15 proc. żydów!

— Nie, panie Rosenzweig, żydów jest tu tutaj 15 proc., a reszta same żydówki. (o)

KRONIKA

— Kalendarzyk

Dziś: Poniedziałek 7 sierp. Kajetana
Wschód słońca g. 4 m. 02
Zachód g. 7 m. 12.

— Widowiska.

„Luna“ (Przejazd 1)

„Odeon“ Przejazd 2
„Margrabina“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Dziewczę z cichej wioski“

Kino „Corso“ „Herkules czarnych gór“

Teatr letni „Scala“ (Cegielniana 18)

„Nowy program Nr. 11“

Ogród Ogniska Załog. (Przejazd 1)
Koncerty orkiestry St. Namysłowskiego.

— Kalendarzyk historyczny.

1564. Zygmunt August w Parczewie przyjmuje księgę uchwał Soboru trydenckiego z rąk nuncjusza papieskiego, kardynała Franciszka Commendoniego.

Wiadomości kościelne.

— Doroczny odpust w Łągiewnikach.

C) W dniu wczorajszym, jako w rocznicę Przemienienia Pańskiego, odbył się doroczny

odpust w klasztorze O. O. Franciszkanów w Łągiewnikach pod Łodzią.

W zakonie św. Franciszka odpusty w dniu Przemienienia Pańskiego należą do najuroczystszych w roku. Dla tego też i w dniu wczorajszym podążyła do Łągiewnik z parafii tutejszych kompanij nielgrzymów pod wodzą kapłanów, a zjazd obożnych w klasztorze był bardzo liczny. Uroczysta sume celebrował osobiście Jego Eksc. Ks. Biskup Tymieniecki z Łodzi w otoczeniu asysty biskupiej, poczem wygłoszone zostały kazania w świątyni i na cmentarzu.

Wobec pięknej pogody odpust wypadł nadzwyczaj uroczysto i wspaniale. (8)

Wiadomości bieżące.

— Ostatnie uposażenie urzędników państwowych.

Urzednicy państwowi i pracownicy kolejni otrzymali z d. 1 sierpnia r. b. pensję wraz ze wszystkimi dodatkami (150 procent).

Wypłacanie od razu pensji z dodatkami jest zjawiskiem bardzo pożądanym, ponieważ urzednicy, znając wysokość swego uposażenia w danym miesiącu i rozporządzając otrzymaną gotówką, mogą łatwiej unormować swój budżet.

Należy przypuszczać, że rząd p. prof. Nowaka w miarę zasobów skarbu państwa uwzględniac będzie potrzeby urzędników. (7)

— W sprawie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych.

Minister Spraw Wojskowych wydał ostatnio na podstawie ustawy z d. 23 marca r. b. w przedmiocie zaopatrzenia weteranów powstań narodowych 1831, 1848 i 1863 i wdów po nich („Dz. Ustaw“ nr. 26) rozporządzenie wykonawcze w porozumieniu z Ministrem skarbu oraz Pracy i opieki społecznej.

Postanowienia, regulujące sprawę zaopatrzenia weteranów ogłoszono w nr. 54 „Dziennika Ustaw“.

Rozporządzenie wykonawcze weszło w życie w d. 20 lipca rb. (7)

— Kto może jechać do Ameryki?

Do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w przyszłości udawać się mogą tylko 1)

2) zony do mężów obywateli amerykańskich, 3) dzieci do rodziców obywateli amerykańskich, 4) przyczem chłopcy nie mogą przekraczać 18 lat a dziewczęta 21 lat, 5) reemigranci wracający do Ameryki przed upływem sześciu miesięcy od ich wyjazdu stamtąd, 6) służące, mające umowę rejentalna z obywatelem amerykańskim, 7) urzednicy państwowi wraz z rodziną i służbą, 8) ludzie wyjeżdżający do Stanów Zjednoczonych na pewien określony czas dla przyjemności lub interesu, 9) ludzie należące do tzw. wolnych zawodów, tj. duchowni, wszytkich weznan, lekarze, technicy, adwokaci, dziennikarze o ile udowodnią, że zostali zaangażowani na posadę w Stanach Zjednoczonych. Powiżę należy zgłaszać się do Konsulatu amerykańskiego w Warszawie. (8)

— Prawa i obowiązki wizytatorów i inspektorów szkolnych.

Minister wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydał okólnik, w którym wyjaśnia, że, jakkolwiek wizytatorowie i inspektorowie szkolni są wynagradzani według zasad, obowiązujących dla wynagradzania nauczycieli szkół średnich, jednakże pod każdym innym względem winni być uważani za urzędników państwowych, podlegających ustawie o państwowej służbie cywilnej z dnia 17 lutego r. b. („Dz. Ustaw“ Nr. 21). (2)

— Przesyłki do Niemiec.

Przesyłki do Niemiec, a więc także do niemieckiej części Górnego Śląska wobec braku umowy kolejowej z Niemcami, nie mogą być wysłane za bezpośrednimi listami przewozowymi przy stosowaniu odnośnych taryf wyjątkowych.

Przesyłki te wysyła się więc — aż do zawarcia umowy kolejowej z Niemcami — na podstawie listów przewozowych dla ruchu we wnętrznego do odnośnej stacji tranzytowej, to jest do stacji granicznej polsko-niemieckiej względnie polsko-górnośląskiej (Oświęcim, Dziedzice, Mysłowice itd.) według taryf normacyjnych.

Stacja tranzytowa oblicza następnie w razie dalszej wysyłki tych przesyłek zagranicę przewożne według taryfy wyjątkowej.

Zaznaczyć należy, że dykcja kolejowa w Katowicach wstrzymuje tego rodzaju przesyłki

PAWEŁ GAULOUT.

Tajemnica Augustynki.

Istnienie pp. Macaret było od trzech miesięcy zatrute niemożnością znalezienia służącej, gdy zjawiała się osoba lat dwudziestopięciu do trzydziestu, o przyjemnej twarzy, doskonale ułożeniu i powołując się na jedno z biur pośrednictwa pracy, do którego zwracała się pani Macaret, zaofiarowała swoje usługi. Miała doskonale świadectwa i zażądała niewielkiej pensji. Co do tego, pp. Macaret, którzy byli bogaci, byliby przyjęli wszelkie warunki.

Augustynka — tak nazywała się służąca natychmiast objęła swoje obowiązki. Była staranna, uważna i doskonale gotowała. Doglądała wszystkiego, dbała o bieliznę, okurzała dno białgi oświadczyła nawet że można się obejść bez pomocy przychodniej posługaczki.

Pan i pani Macaret nie posiadali się z radości z powodu takiego powodzenia po tylu nieszczęśliwych próbach.

— Perła! Perła prawdziwa! — powtarzali bezustannie.

Na nieszczęście perła zachorowała. Lekarz znalazł tyfoidalną i poradził Macaretom odesłać Augustynkę do szpitala. I ona zresztą zgadzała się na to.

— Nigdy w życiu! — oświadczyła p. Macaret. — Mamy wolny pokój w mieszkaniu, tam się przeniesie Augustynkę. Wezmę pielęgniarkę, dwie jezeli potrzeba. Bedzie dobrze

dopatrzona. Doktorze, proszę przychodzić codzień.

Agustynka ciężko chorowała. Zachodziła obawa co do jej życia. Dzięki staraniom wyzdrowiała. Ale zaszła w niej dziwna zmiana. Była ponura, zażenowana. Pp. Macaret przypisywali to skutkom choroby i nie zwracali na to uwagi. To też zdumienie ich było wielkie, gdy pewnego dnia Augustynka powiedziała do nich tonem poważnym:

— Muszę państwu oświadczyć z przykrością, że nie mogę dłużej pozostać. Muszę odejść natychmiast.

— Co ci się stało? — zawołali tamci. — Co cię zmusza do odejścia?

— Nie mogę powiedzieć — odrzekła z zakłopotaniem, — ale proszę nie sądzić, że to kaprys.

— A więc czujesz się u nas źle?

— Ach, nie! Nigdy nie miałam tak dobrych państwa.

— Pielęgnowaliśmy cię jak można najlepiej podczas choroby. Już przez wdzięczność sama...

— Wiem, co jestem wam winna.

— I okazujesz nam taką niewdzięczność Augustynka zawahała się, poczem rzekła zmienionym głosem:

— Właśnie przez wdzięczność opuszczam państwa.

— Co to znaczy? Proszę wytłumaczyć! Augustynka milczała. I gdy pp. Macaret zaintrygowani w najwyższym stopniu, nastawali w dalszym ciągu, biedna dziewczyna rozplakała się i powiedziała:

Mówię, że ta trzeba, tak trzeba! Masz tajemnicę? Powiedz ją nam.

Nie możemy w ten sposób dać ci odejść. Zachowamy tę tajemnicę, ale nie odchodz w ten sposób.

Te nalegania pokonały opór Augustynki i przez lzy wydała im swój sekret:

— Oszukałam was... Jestem nędznicą. Należę do bandy włamywaczy. Przyjmuję miejsce w domach, które mi wskazują ułatwiam napad. Miano okraść wasze mieszkanie, ale byliście tak dobrzy dla mnie, że nie chciały spotkać was nieszczęście. Dlatego odchodzę. W ten sposób tylko mogę okazać wam wdzięczność.

Słyszac te wynurzenia, pp. Macaret wstrzasnęli się na myśl o zbrodniczych zamiarach, których uniknęli dzięki względnej uczciwości Augustynki.

— Chciałaś zrobić ciele — rzekła p. Macaret ze smutkiem — ale uczucia, które okazujesz, dowodzą, że mogłabyś powrócić do dobrego. Zajmiemy się tobą, pomożemy ci i ocalimy.

— To niemożliwe, proszę. Mój kochanek jest dowódcą bandy. Zabiłby mnie, gdybym próbowała wymknąć się z jego rąk. Życie moje jest związane z tymi, którym służyłam dotąd. Jedno mi tylko pozostaje — odejść. Jesteście uprzedzeni, to wszystko, co mogę zrobić. Mam przynajmniej te pociechy, odchodząc, że uczyniłam wszystko, co było w mojej mocy, aby okazać wam moją wdzięczność, moją najgłębszą wdzięczność.

Pan i pani Macaret zrozumieli, że niema co nalegać i pozwolili odejść Augustynce, która sama była zdziwiona swym dobrym postępkim.

Koniec.

wysłane za pośrednictwem listami przewozowymi i stawia je nadawcom do dyspozycji, przez co interesanci narażeni zostają na niepotrzebne koszty. (8)

Sprawy wojskowe

— Co czynić z oficerami służącymi nadal a nie umieszczonymi na liście starszeństwa.

Na zapytanie jak postępować z oficerami nieumieszczonymi ani na liście oficerów zawodowych, ani na żadnej z list rezerwy, a służącymi czynnie wyjaśnia rozkaz M. S. Wojsk. oddz. piąty szt. gen.

1) Oficerów służących czynnie, nie znajdujących się na żadnej z list rezerwy, ani też na liście oficerów zawodowych, niepowołanych do czynnej służby, ani niezatrzymanych w niej specjalnym rozkazem ministra S. Wojsk., należy natychmiast zwolnić ze służby czynnej.

2) Oficerów powołanych z rezerwy do czynnej służby specjalnym rozkazem ministra S. Wojsk. jako też

3) Oficerów, zatrzymanych w służbie czynnej specjalnym rozkazem ministra S. Wojsk., a nieumieszczonych na liście oficerów zawodowych, należy zatrzymać w służbie czynnej aż do dalszych w tym kierunku zarządzeń, bez względu na to, czy byli objęci jedną z list rezerwy, czy nie. (6)

— Rejestracja oficerów zakończona.

Zarządzona rozkazem p. Ministra Spraw Wojskowych na lipiec bież. roku rejestracja osób, które w W. P. i w armjach zaborczych posiadały stopnie oficerskie i równorzędne, została zakończona.

W Warszawie zarejestrowały wszystkie P. K. U. obejmujące całe miasto około 4 tysiące oficerów. Cyfra ta odpowiada mniej więcej ilości osób obowiązanych do rejestracji chociaż, jak to stwierdzić można z poprzednich zapisków ewidencyjnych P. K. U. nie wszyscy spełnili swój obowiązek.

Obecnie przyjmowane są jeszcze usprawiedliwione spóźnione zgłoszenia, w najbliższym zaś czasie będą wobec spornych zastosowane postanowienia karne, zawarte w rozkazie zarządzającym rejestrację (6)

— Zmian w umundurowaniu W. P. nie będzie

Jak nas poinformowano z miarodajnej strony minister spraw wojskowych, nie zamierza w najbliższym czasie wprowadzenie żadnych zmian w umundurowaniu oficerów.

Pogłoski więc jakie na tem tle od paru tygodni krążą w kołach oficerskich nie znajdują zgoda żadnego uzasadnienia. (6)

Ze sportu.

Otwarcie nowego boiska.

Mecz piłki nożnej. Pogoń (Poznań) Turystów (Łódź) 2:0 (0:0)

Wczoraj w Łodzi mieliśmy nowe święto w życiu sportowym naszego grodu. Zostało otwarte wspaniałe boisko sportowe przy ul. Wodnej róg Rynku Wodnego. Boisko to zostało stworzone dzięki staraniom klubów „Turystów” i „Sily”. Po wygłoszeniu przemówień około liczącościanych dr. wa Groumanowa otworzyła boisko przez przecięcie symbolicznej wstęgi. Następnie odbyły się biegi na dystansie 100 km. i rozstawni 100x4 w których zwyciężyły drużyny klubu „Turystów”. Następnie odbyły się mecze piłki nożnej pomiędzy drużyną Pogoni (Poznań) i Turystów (Łódź) 2:0 (0:0) na korzyść Pogoni. (12)

Wyścigi konne w Piotrkowie.

Przed wojną tor wyścigowy w Piotrkowie znany był jako drugi po Warszawie w b. Kró

lestwie Polskiem. Ściągały tam liczne rzesze sportsmenów i arystokracji, a w sezonie wyścigowym Piotrków nabierał wyglądu wielkomiejskiego. Tegoroczne wyścigi zapowiadają się równie imponującą. Zainteresowanie się wyścigami duże, o czym świadczą niezwykle liczne zgłoszenia gości, jeźdźców i koni z pierwszo rzędnych stajen w Państwie.

Sensacją sezonu będzie udział koni Na celnika Państwa. (o)

Z życia prowincji.

Sprzedawczyk.

(kor. włas.)

Feliks Murzynowski b. radca Tow. Kr. Ziemi w Kaliszu, b. sędzia pokoju w Złoczewie, właściciel folwarków Stołec, Wolnica i Szyńskie pow. Sieradzkiego i Wieluńskiego, folwarków nieobdłużonych o przestrzeni kilkudziesięciu włók, człowiek zamożny, przyobiecwał sprzedać jeden z powyższych folwarków mianowicie Szyńskie pow. Wieluńskiego staroście Sieradzkiemu Stefańskiemu.

Jednakże widocznie kalkulowała się lepiej inna transakcja, skoro powyższą umowę przy rzeczenia sprzedaży p. Murzynowski w krótkim czasie zerwał (oczywiście nie bez wynagrodzenia, a jak nawet ludzie głosili zwracając potrójny zadatek) i sprzedał powyższy folwark 30 włók z lasem aktem rejentalnym sporządzonym przez notariusza Brzowskiego w Kaliszu za Nr. 221 | 875 za 5,000,000 mk. niejakiemu Wojciechowi Błażejewskiemu, posiadającemu nawet świadectwo ze Związku Ziemiaków ze Błażejewski jest rolnikiem, że więc niema przeszkód, aby Komisja Ziemska zezwoliła na przepisanie tytułu własności.

Jednakże rzeczywisty charakter transakcji dokonanej przez p. Murzynowskiego wpływa z tego, że aktem sporządzonym przed tymże notariuszem Brzowskim za Nr. 222 | 910 tenże Wojciech Błażejewski, kupując folwark za 50,000,000 mk., zapisał w sumie 22,500,000 mk ewikcję na rzecz Izraela Majerowicza, Maurycyego Frydmana, Haskla Nowaka i Dawida Edelszajna, następnie, że odpowiedzialność Błażejewskiego z tytułu tej ewikcji ograniczona jest tylko do odpowiedzialności z majątku Szyńskie, wreszcie tego, że jak sama głosi Błażejewski jest człowiek ubogi a Izrael Majerowicz (Szaja) i kompanja rządzą majątkiem jak właściciele ukłaniając się z chrupkami o służebności e. t. c

Oczywiście mógłby p. Murzynowski tłumaczyć się tem, że sam padł ofiarą niecznego postępku, narażającego na potępienie jego dobre imię i zdobyte w społeczeństwie stanowisko, gdyby nie fakt, że Izrael Majerowicz jest osobą zaufania p. Murzynowskiego jego alter ego (a jak ludzie głoszą, nawet wspólnikiem do poważniejszych transakcji).

Mamy więc nowy sposób pozbywania się ziemi polskiej w ręce żydowskie i przybył Polisce nowy sprzedawczyk. Opinia polska winna takimi panami się zaopiekować.

Z piśmiennictwa.

Nowy tygodnik.

Ukazał się pierwszy numer nowego tygodnika ilustrowanego, noszącego nazwę „Ilustracji światowej”.

Nowe pismo posiada dużą ilość aktualnej treści ilustrowanej rysunkami i fotografiami. Całość przedstawia się dobrze. (8)

Ze świata.

ADWOKATKI.

§ Panna Joanna Rospars, adwokatka pańska, została mianowana sekretarką izby adwokackiej. Po raz pierwszy to kobieta plastuje taką godność.

Feljonista „Journala” Clement Vautelk omawiając tę nominację, powiada: Panna Rospars jest osobką młodą, uroczą w towarzystwie i w birucie jest jej niezwykle do twarzy, jak zresztą wielu jej koleżankom po fachu, tak, ze patrząc na nią, chciałoby się co prędzej popełnić jakiś występki, aby mieć sposobność do oddania się w opiekę pięknej obrończynie.

— Jednak — powiada p. Vautelk — gdybym tak naprawdę popełnił zbrodnię to kto wie, czybym nie wolał się zwrócić do pana Moro Giafferi, albo innego mężczyzny adwokata.

I zdaje się, że na razie tę opinię p. Vautelka podziela większość oskarżonych którzy nie zbyt ufają zdolnościom prawniczym i wymowie adwokatów. Nawet tak wybitna feministka, jak pani Bassarabo, w procesie swoim wolała mężczyznę jako obrońcę.

Kto wie, możeby prawniczki miały wprowadzenie w roli prokuratora, aniżeli w roli obrońcy, zwłaszcza jeśliby na ławie oskarżonych zasiadła młoda i ładna kobieta!... (7)

LWY NA DWORCU KOLEI.

§ Jak depeszują z Cherbourga, na dworcu kolei Bricquebec odbyła się scena, jakby żywcem wzięta z humorystycznej powieści Daudet'a „Tartatin de Tarascon”.

Przejeżdżająca koło dworca buda jarmarczna z klatką lwów uległa wstrząśnieniu, tak, że w klatce utworzyła się duża dziura. Na gło ukazały się w niej głowy dzikich zwierząt. Kolejarze przerażeni uciekli i pochowali się wiościjanie uzbroili się w fuzję, gotowi do obławy. Ale lwy przywyczały się do swej klatki i nie wychodziły z niej wcale. Pogromca, przybył z nową klatką i z łatwością przeniósł do niej zwierzęta. (7)

WĘCH CZARNEJ POLIJI.

(§) Przydzieleni do policji australijskiej czarni, trenowani specjalnie do tej służby mają węż jak u najczujniejszego psa. Niczem w porównaniu z ich sposobami są podziwiane czarne czerwonoskórych. W okolicach pokrytych piaskowcem, na którym stopa ludzka nie pozostawia żadnego dla białego widocznego śladu czarny policjant bez wahania prowadzi biały oddział śladami zbiegłego zoczyńcy. Z łatwością wskazuje miejsce gdzie zbieg upuścił czapkę fajkę lub nóż i podniósłszy te przedmioty biegnie dalej. Murzyn tropi jaszczurkę po bazaltowym gruncie i w ciągu godziny złapie, zgłotuje je i zje. Już niemożliwe murzyńskie pełzające zaledwie przez krzaki i zarośla szuka matki aż ją gdzieś przy oddalonej lagunie znajdzie. Największych jednak dokonują sztuk obie strony, gdy taki czarny „tracker” sam popełni przestępstwo i uciekając stara się zmylić pogonia. Ziarza się, że taki zbieg biegnie godzinami wstecz, cały czas zacierając i okurzając gałkę trzymaną w ręce własne ślady. Pomimo tego następujący czarny tracker po 50 milowej ucieczce złapie przestępcę wraz z gałką. Przybijanie podków konia na odwrót jest inną sztuką. Natomiast biali przestępcy wymyślają trudności niezrozumiałe czasem dla czarnych umysłów. Biegają całymi milami po drucianym ogrodzeniu, a znany bóżniejszy bohater powieści „Robbery under Arms” Bill Railway toczy się w becze przez nizinę i tak uszedł op

Pamiętajcie o sierotach po powstańcach górnośląskich.

PRZEMYSŁ HANDEL I ROLNICTWO.

Centralny bank wszechświatowy.

(=) Nigdy nie pokładano tyle nadziei w urządzeniu jednego banku dla całego świata jak obecnie. Nigdy nie wierzono tyle w bomyślność bankierów jak w ostatnich czasach. Oni mają znaleźć klucz dla rozwiązania bezdennych kłopotów, trapiących obydwie półkule. Stan bankierski, który tak niedawno zlekceważono, wyniesiony od roku został na zbawcę ludzkości. Ze stanowi on srogi zawód swoim chwalcom, boć nie jego wina, wszakże jego środki działania są ograniczone zwłaszcza, że konieczność solidarności jest mrzonką.

Bankier amerykański, najbardziej wyrobiony i mający szeroki gest, chętnie wyrzuca miliony dolarów na „charity“ (dobroczynność), ale tam gdzie w grze jest interes, ważyć będzie każdy cent, taka to jego natura.

An giełscy finansjści działają pod tym samym kątem widzenia; unikając ryzyka pragnęli by obarczyć niem kasę skarbu.

Francja na razie nie wchodzi w rachubę. Nie uporawszy się z własnymi bolączkami dewizowymi; póki funt szterling kosztuje 57 franków (zamiast 25), a frank szwajcarski 2 franki 30 santymów (zamiast niecały frank). Francja nie może eksportować kapitału. Któż więc zostaje dla podjęcia akcji ratunkowej nierzeczywistej jaką kiedykolwiek przyznano. Małe bowiem państwa jak Szwajcaria, Holandia i Skandynawia, mimo jednak wysokie kursy swych walut duszą się w tem sadle. A zatem zbawcy — bankierzy tu fantasmagoria, wyległa w takich nawet trzeźwych głowach jak angielskiego premiera.

Ekonomiści wobec bankructwa dawnych swych teorii, stwarzają skąd inąd poważny. Proponują założenie jednego Centralnego banku emisyjnego dla całego świata — o jednolitej walucie. Zabije to spekulację walutową i umożliwi wymianę towarów. W przemówieniu Vanderlipa, który dla takiej instytucji żądał pokrycia kruszcowego. Teraz zadawalnią się podkładem rzeczowym; hipotekami, walorami i podobnymi rękojmi. Centralny bank wyznaczać będzie kredyty poszczególnym państwom zależnie od ewikacji i potrzeb gospodarczych, które które zbytnio „przeciągane być nie mogą. Ponieważ te znaki pieniężne przyjmowane będą w całym świecie al pari, przeto różnice walutowe znikną. Doidziemy w ten sposób do ideału zjednoczenia monetarnego. (8)

Informator o minist. przemysłu i handlu.

(=) Wyszedł z druku „Informator o ministerium przemysłu i handlu“ i zawiera wiadomości dla sfer przemysłowo-handlowych w zakresie polityki przemysłowej i handlowej rządu, przepisy, dotyczące spraw przemysłowych i handlowych, organizację ministerium przemysłu i handlu, skład osobowy M. P. i R. i t. p.

Skład główny wydawnictwa w administracji tygodnika „Przemysł i Handel“. Elektryczna Nr. 2, pokój Nr. 26. (7)

Konferencje naftowe.

(=) „Temps“ donosi, że obok oficjalnych posiedzeń komisji w Hadze, odbywały się posiedzenia przedstawicieli towarzystw zainteresowanych w przemyśle naftowym rosyjskim, za inicjatywą „Royal Dutch Shell“. (8)

Dtrzymywanie elektryczności za pomocą torfu.

Komisja techniczna, która rozpatrywała sprawę praktycznego i korzystnego posługiwania się torfem dla otrzymania siły elektrycznej, przygotowała obecnie sprawozdanie, w

którem na zasadzie rezultatów uzyskanych w zakładach t. zw. Wildborg w Jutlandji wyraża pogląd, że wobec terazniejszych placarobkowych, przy posilkowaniu się torfem na potrzeby stacji elektrycznych zaopatrzonych w turbiny jest możliwość wytrzymania konkurencji ze stacjami używającymi węgla, a to nawet w tym wypadku, gdyby cena węgla spadła do 25 koron za tonne. Komitet uważa, że trudności techniczne są przewyższone i zaleca, aby państwo poparło wszelkie usiłowania mając na celu zastosowanie torfu przy produkcji siły elektrycznej.

Targi wschodnie.

(=) Rumuńskie ministerstwo kolei udzieliło 25 proc. zniżki na kolejach rumuńskich dla osób udających się na Targi Wschodnie. Za wiadomiac o tem, rumuńskie ministerstwo kolei usprawiedliwia się, że żądanej 33 proc. zniżki nie przyznało dlatego tylko, że pociągnęło by to za sobą konieczność sporządzenia specjalnych biletów i w ten sposób opóźniło i skomplikowało sprawę Ekspozatom rumuńskim, które na Targach Wschodnich nie zostały sprzedane, przyznano 60 proc. zniżki w drodze powrotnej z Targów. Jest to jeden z do wodów życzliwego poparcia Targów Wschodnich przez władze obcego mocarstwa.

Celem udogodnienia i przyśpieszenia komunikacji zarządził Targów Wschodnich postanowił uruchomić specjalną linię. (8) (A.W.)

Zagraniczny handel Francji.

(=) Statystyka handlu zagranicznego Francji za sześć pierwszych miesięcy br. wykazuje przywóz 10 miliardów 671 milionów, wywóz 9 miliardów 368 milionów. Co pod względem ciężaru przedstawia 24,440,000 ton, oraz 9,777,000 ton wywozu.

W roku 1921 przywieziono 17,500,000 ton wartości 10 miliardów 695 milionów, a wywieziono 7,916,000 ton wartości 10 miliardów 68 milionów. (8)

Transporty polskie powracają z nad granicy niemieckiej.

(=) Wskutek spadku marki niemieckiej olbrzymie transporty nierogacizny powracają z powrotem do Warszawy z nad granicy niemieckiej. (A. W.) (2)

Handel polsko-niemiecki.

(=) W związku z porozumieniem wzajemnym między Polską a Niemcami, rząd Rzeszy zniósł ostatnio wszelkie specjalne zakazy wywozu do Polski, zostawiając tylko w mocy ogólne rozporządzenia dotyczące kontroli i reglamentacji handlu z krajami o niższej walucie. Oczywiście sporo jeszcze czasu upłynie, zanim zostaną przywrócone normalne stosunki handlowe między obu państwami; narazie jednak szereg firm niemieckich rozpoczął kroki w celu nawiązania bezpośrednich stosunków z Polską. (8)

Ciwo w Niemczech.

(=) Wobec dalszego spadku waluty niemieckiej, agio cłowe na czas od 2—8 sierpnia zostało podniesione do 11 proc (8)

Cement w Niemczech.

(=) Z dn. 1-y lipca r. b. podniesiono ceny cementu, wobec tego wynoszą one: w Niemczech północnych 21,059 marek niemieckich za 10 ton, w Nadrenji i Westfalji 21,049 mk. niem. za 10 ton, w Niemczech południowych 29,018 mk. niem. za taką ilość.

Wobec braku węgla stanęło obecnie 30 fabryk cementu, pozostałe produkują jedynie 60 proc. (7)

monety aluminiowe w Niemczech.

Niemiecka rada państwa uchwaliła wniosek w sprawie bicia monet aluminiowych z do mieszka 1 proc. miedzi. Wybitych będzie 400 milionów sztuk jednomarkowych, 600 milionów sztuk 3-markówek i 800 milionów sztuk 5-markówek. (7) (PAT)

Stopa dyskontowa w Niemczech.

(=) Bank Rzeszy niemieckiej podniósł stopę procentową od dyskonta z 5 na 6 proc. Procent od pożyczek pod zastaw podniesiono do 7. Zarządzenia te motywowane są zmniejszeniem się gotówki rozporządzałej. (7)

Waluty w Austrii.

(=) Austriacki „Sonn und Montagszeitung“ donosi:

Centrala dewiz w porozumieniu z ministerjum skarbu wydała przepisy uzupełniające do rozporządzenia o obrocie dewizami w Austrii. W myśl tych przepisów osoby fizyczne i prawne, które eksportują towary albo papiery wartościowe o wartości powyżej pół miliona koron, obowiązane są natychmiast złożyć w centrali dewiz ekwiwalent w walucie zagranicznej. Dalej wydano zakaz wolnego handlu walutami zagranicznymi i zakaz pośrednictwa w tego rodzaju tranzakcjach.

Zakazana jest także sprzedaż koron zagranicznych. Kupcy swe zapotrzebowania waluty zagranicznej mogą pokrywać tylko na zapłatę towarów już zakupionych, które będą odebrane w ciągu najbliższych dwu miesięcy. Nadto zastrzeżono przepisy o karach za wykroczenie przeciw powyższemu rozporządzeniu, a mianowicie wymiar kary dochodzi do 5 lat więzienia i konfiskaty walut, oraz 50-krotnej grzywny. (7)

Ameryka a długi państw europejskich.

= WIEDEN 4 [8 (A.W.) Prasa wiedeńska omawiając przesilenie gospodarcze w Europie, pisze m. in.: Głównym czynnikiem rozwiązania finansowej kwestji Europy jest Ameryka, jako główny wierzyciel tak państw zwyciężonych jak i zwyciężonych. Wszystkie państwa uznają zgodnie jej obywatelskie i prawdziwie chrześcijańskie stanowisko. Także dobrze zrozumiany interes komercyjny nakazuje Ameryce, poza pomocą, jakiej nie szczędzi, wziąć udział w szeregu akcji sanacyjnych, choćby ze względu na to, że Europa jest rynkiem zbytu dla produkcji amerykańskiej.

Ameryka pożyczyla swym sprzymierzeńcom 10 miliardów dolarów. Nie jest to, nawet na stosunki amerykańskie mała wierzytelność nie można się więc dziwić, iż rząd Stanów Zjednoczonych broni się przed zrzeczeniem się tego długu, a owszem żąda jego zabezpieczenia. Ameryka obawia się, że Europa, zużytkowując racjonalnie powyższą sumę, przeprowadzi stancję i zaofiaruje tą drogą wpłynąć na niekorzyść Ameryki i stworzyć poważną konkurencję produktom amerykańskim. (8)

Zatonięcie holownika polskiego.

(=) D. 2 b. m. po południu zatonął w t. zw. „wolnej strefie“ portu gdańskiego polski holownik z ładunkiem 8 ton siemienia lnianego. Wypadku z ludźmi nie było. (2)

Ostrzeżenie.

(=) Prasa zagraniczna ostrzega, że rząd rosyjski znalazłszy w Archiwum międzynarodowego banku handlowego w Petrogradzie kłisze pożyczki chińskiej 4 proc. z 1895 r. wypuścił szereg nowych papierów na rynek europejski.

